

Verhalen prominente Pekelders gebundeld

Schrijver Inge Dekker koos op de begraafplaats aan de Wedderweg de 'Pioniers van het volksgeluk' uit.

foto dvhn

Henk Mulder

Pioniers van het volksgeluk, geschreven door Inge Dekker, geeft een mooie inkijk in de levens van enkele prominente Pekelders, die zich sterk maakten voor de gemeenschap.

Via de graven op de begraafplaats aan de Wedderweg vertelt historica Inge Dekker het indrukwekkende leven van onder meer schoolhervormer Hendrik Wester, predikant Marcus Adriani en de familie Borgesius. De Stichting Oude Groninger Kerken geeft het werk van Dekker uit, het kost 6 euro en is bij de stichting te bestellen.

Dekker vertelt over de totstandkoming van *Pioniers van het volksgeluk*. „Ik ben gevraagd door de stichting om een boekje te maken over het kerkhof en kreeg daarin de vrije hand. Toen ik het bezocht, schrok ik een beetje van de staat waarin de graven zich bevinden. Er is sprake van achterstallig onderhoud om het eufemistisch te zeggen. Het moest over grafcultuur gaan, maar als ze onleesbaar zijn is dat een beetje lastig.”

„Over Pekela wordt gezegd dat het een rijk verleden heeft, met name de 17de, 18de en 19de eeuw. Dat heeft voornamelijk te maken met de scheepsbouw. Het zijn mannenonderwerpen, techniek. Ik vroeg me af wat er zich in die gemeenschap afspeelde. Wat ligt er onder, welke dynamiek?” Dick Kuil heeft in de Kroniek van Pekela stukken gepubliceerd uit archieven. Daaruit blijkt dat de Pekela's in 1850 achtduizend inwoners hadden, tegenwoordig zijn dat er twaalfduizend. „Toen dus al geen klein dorp. Ik dacht: wat veel! Daar moet het nodige geweest zijn.”

Er is in Oude Pekela een Hendrik Westerstraat en een Borgesiuslaan. We weten niet meer naar wie die straten vernoemd zijn, stelt Dekker. „Die mensen moeten op dat kerkhof liggen. Ik ben gaan kijken om een paar mensen te kiezen waar ik over kan schrijven. Het is een boekje geworden, het moest behapbaar zijn. Ditgitaal is veel te vinden tegenwoordig en als je dat doet, voel je je bijna een voyeur van het verleden. Je reconstrueert levens. De spirit van die mannen, de hervormingsgezindheid, het vooruitbrengen van de minvermogenden. Heel bijzonder.”

Het boekje vertelt niet alleen interessante verhalen, maar is daarnaast doorspekt met oude prenten van onder meer schoolboekjes van Hendrik Wester en zeldzame, niet eerder gepubliceerde, portretten van de hoofdrolspelers. En uiteraard sfeervolle foto's van de graven anno 2019.

Inge Dekker komt oorspronkelijk uit Utrecht, maar landde uiteindelijk mede via haar (Groningse) vriend in Bronsveen bij Pekela. „Ik ben naast historica ook tuinontwerper en woonde in Utrecht op een flatje. Ik wilde wel een mooie grote tuin en dat kon hier, mooi op het zuiden. En als je dan in Pekela langs dat lint fietst dan zie je veel pandjes en denk je: wat zit daar voor verhaal achter? Ik heb nu alweer ideeën voor meer. Zoals het Nut van 't algemeen. Ook heel fascinerend.”
